

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Vartofta skola
och fritidshem

Läsåret 2021/2022

Besöksadress: Skolgatan 9
Postadress: Box 7, 521 05 Vartofta
Telefon rektor: 0515 – 88 65 21

Innehållsförteckning

Sid 3	Inledning
Sid 3	Definitioner
Sid 5	Främjande arbete,
Sid 6	Förebyggande och upptäckande arbete
Sid 7	Åtgärdande arbete
Sid 10	Insatser/mål för läsåret 2021/2022
Sid 11	Bilaga: Utvärdering av insatser/mål för läsåret 2020/2021

Inledning

Vår vision

- **På vår skola ska alla kunna känna sig trygga, respekterade, glada och behandlas likvärdigt!**

Alla elever och all personal på skolan ska ha en lärande- och arbetsmiljö som ger trygghet. Då alla respekteras för den de är, då alla behandlar varandra med lika värde och då både fysisk och psykosocial miljö under skoldagen är trygg, så är det möjligt att känna glädje inför och under skoldagen.

Vår värdegrund

- **Alla behövs – vi skapar vår bästa skola tillsammans!**

Vi är varandras arbetsmiljö. Vi inkluderar varandra och uppskattar olikhet och låter alla få komma till sin rätt och få ha sitt eget uttryck. Genom att hjälpas åt når vi längre.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling handlar om att aktivt sträva efter en skola där alla har samma rättigheter och ges samma möjligheter att lyckas och utvecklas. Detta förutsätter att eleverna känner sig trygga och behandlas med respekt utifrån den de är.

Arbetet kan aldrig endast vara ett enskilt projekt som skall avhandlas på särskilda timmar, lektioner eller temadagar, utan är en ständigt pågående utvecklingsprocess av skolans inre arbete.

Det är en naturlig del i skolans arbete som förutsätter delaktighet och demokratiska processer och är därmed knutet till skolans demokratiuppdrag. Det handlar om vilket klimat vi skapar i vår skola och hur vi i skolan skapar bästa möjliga förutsättningar för vår verksamhet.

Vi arbetar medvetet med normer och värden, vilket genomsyrar vardagen och är en naturlig del inom ramen för ordinarie undervisning. Arbetet bygger på att all skolpersonal tar ansvar som några av de viktigaste relationsskapande vuxna i elevens närhet.

Denna plan är vårt verktyg för att kunna jobba målinriktat, strukturerat och systematiskt. Den skall vara ett levande dokument, som ger vägledning i vad vi skall göra i vardagen. Via ett så kallat årshjul säkerställer vi att det som planen beskriver genomförs och vem som är ansvarig.

Definitioner

Diskriminering betyder orättvis behandling eller negativ särbehandling, olika behandling av lika fall. Diskriminering sker när en person behandlas sämre än en annan person i en jämförbar situation. Lagen reglerar diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet, funktionshinder, ålder, kön, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och uttryck, religion och annan trosuppfattning.

Kränkning är handling som kränker någons värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet.

Främjande arbete

”Arbetet ska riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning”
(Skolverkets allmänna råd arbete mot diskriminering och kränkande behandling, sid 12, 2012).

I allt vårt främjande arbete skall det framgå vilken värdegrund skolan har. Normer och värden ska vara tydliga och genomsyra våra rutiner, förhållningssätt i alla möten och hur olika händelser hanteras. Vi ska också systematiskt granska vårt främjande arbete. Vi ska förhålla oss normkritiskt, genom att vi hjälps åt att uppmärksamma hur vårt eget handlande kan motverka vår värdegrund.

Detta gör vi fortlöpande och systematiskt varje år:

- Trygghetsgruppen initierar och bevakar att det främjande arbetet ständigt pågår. Vid gruppens regelbundna möten varannan vecka fokuseras skolans främjande, förebyggande, upptäckande och åtgärdande arbete. Vi för en kritisk dialog kring rådande normer och värderingar. Skolkurator är med på fritidshemmets planering varannan vecka och tar med deras synpunkter till, samt informerar dem om trygghetsgruppens pågående arbete.
- Vid våra arbetsplatsträffar en gång per månad lyfter skolkurator eller annan representant för trygghetsgruppen aktuella punkter kring värdegrundsarbetet och arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Vid arbetslagsträffarna varje vecka ansvarar trygghetsgruppens representant att lyfta aktuella teman kring detta arbete som en stående punkt på dagordningen. Detta ser vi som en viktig del för att upprätthålla en levande och normkritisk dialog hos skolpersonalen kring vår värdegrund och hur den uttrycks till vardags i vårt arbete med eleverna.
- Två gånger per termin deltar skolkurator vid utvecklingsledarnas möte med rektor, för att stämma av och fokusera kring arbetet mot diskriminering och kränkande behandling på skolan.
- Eleverna är delaktiga och har inflytande på skolan genom regelbundna klassråd minst en gång i månaden och elevråd en gång i månaden. Vi utvärderar detta arbete i slutet av varje läsår med eleverna
- Vi strävar efter att ha en tydlig och god kommunikation med elevernas vårdnadshavare. Mentor och fritidspedagog har ett särskilt ansvar kring enskilda elever. Mentorer samt fritidspedagoger skriver kontinuerligt veckobrev i Unikum riktat till vårdnadshavare med aktuell information och planering. Skolans representant i föräldraföreningen utvärderar tillsammans med dess styrelse årligen hur kommunikationen har fungerat.
- Ordningsregler (inklusive bussregler) för hela skolan upprättas av trygghetsgruppen och revideras årligen, efter samråd med övrig personal, elevråd och föräldraförening.
- Regler för specifika klassrum upprättas av ämneslärare, och revideras vid behov.
- Skolan har övergångsrutiner mellan förskola och förskoleklass, mellan förskoleklass och åk.1, mellan de olika stadierna samt mellan åk. 9 och gymnasieskolan. Rutinen utvärderas och revideras varje läsår i oktober.
- Elever tilldelas bestämda platser i klassrummen i alla årskurser. Elever i år F-5 har bestämda platser i matsalen, och följs gruppvis av personal upp till matsalen.
- Fritidspedagoger och lärare arbetar återkommande med strukturerade lekar och rastaktiviteter för eleverna i åk. F-5.

- Skolans traditionsgrupp arbetar fortlöpande med aktiviteter som främjar skolans värdegrund. En representant från föräldraföreningen, samt en representant för eleverna på skolan deltar i gruppens arbete.
- Trivselaktiviteter i klasser, utflykter och friluftsdagar planeras med fokus på tillgänglighet för alla elever. Aktiviteterna har som delsyfte att stärka gemenskap och skolans värdegrund.
- Vi arbetar några gånger/läsår åldersintegrerat med eleverna vid t ex friluftsdagar, elevens val och vid julpyssel. Viktiga syften med detta är att förstärka samverkan mellan årskurser, öka tryggheten mellan elever i olika åldrar och förstärka vi-känslan på skolan.
- I årskurs F-9 finns tid avsatt för planering och gemensam genomgång med sin mentor. Årskurs F-3 samlas dagligen och årskurs 4-9 varje måndagsmorgon. Fritidshemmet genomför dagliga samlingar då eleverna samlas för information, diskussioner och gemensamma beslut.

Förebyggande och upptäckande arbete

”Syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifieras som risker.” (Skolverkets allmänna råd arbete mot diskriminering och kränkande behandling, sid 12, 2012).

Grunden för vårt upptäckande arbete läggs genom tillitsfulla relationer mellan skolans personal och våra elever.

Detta gör vi

- Rektor ansvarar för att samtlig personal har goda kunskaper om orsaker till diskriminering, mobbning och annan kränkande behandling samt vad som motverkar detta.
- Personal söker aktivt information om vilka normer som är för tillfället rådande på skolan och i respektive klass, både under skoltid och på nätet. På arbetslagsträffar för vi dialog kring hur vi kan motverka en kultur som ger utrymme för diskriminering, mobbning eller annan kränkande behandling.
- Kartläggning av trygghet, trivsel, arbetsro, diskriminering och kränkande behandling sker varje termin via genomförande av elevenkäter för åk F-9. På hösten sker även kartläggning via en så kallad KKIK-enkät (Kommunens Kvalitet I Korthet) i vissa årskurser. Skolans elever informeras om resultaten via sina mentorer och dialog förs sedan i klasserna om resultaten och möjliga förbättringsåtgärder.
- Frågor om trygghet, trivsel och arbetsro tas upp med elev och vårdnadshavare vid utvecklingssamtal. Om avsaknad av trygghet, trivsel eller arbetsro framkommer, ska detta dokumenteras i Unikum och plan för förbättring för enskild elev ska göras av mentor tillsammans med eleven och dess vårdnadshavare. Då mentor uppmärksammar brister inom dessa områden för flera elever i en klass, ska detta tas upp med utvecklingsledaren och arbetslaget för råd, stöd och gemensamma åtgärder. Vid behov involveras rektor och trygghetsgruppen för samarbete och förslag till åtgärder.
- Den samlade bild trygghetsgruppen får av våra olika kartläggningar, används till grund för analys och slutsatser, följt av direkta åtgärder, samt främjande och förbyggande åtgärder på

längre sikt. Trygghetsgruppen ser vid varje möte över risker för eller redan inträffade kränkningstillbud av olika slag.

- Skolan informerar via unikum om vår rutin för klagomålshandling. Mentor ansvarar för att i inledningen av läsåret informera om densamma för sina elever, och deras vårdnadshavare, med hänvisning till kommunens rutin: ”klagomålshandling på skolverksamheten” (falkoping.se). I vårt systematiska utvärderings- och förbättringsarbete utgör alla inkomna klagomål en viktig pusselbit.
- Skolan har en tydlig rutin som beskriver hur skolpersonal ska agera när de uppmärksammar en elev som riskerar att inte utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanen. Denna rutin redogör för hur arbetet med extra anpassningar, anmälan till elevhälsoteamet, utredning av en elevs behov av särskilt stöd, samt upprättande av åtgärdsprogram ska ske.
- Skolan arbetar efter ”rutiner för att främja närvaro för elever i Falköpings kommun”. (Finns i gemensam katalog, enhetens dokument). Alla mentorer agerar i enlighet med ”arbetsgång frånvaro” som anges i rutinen. Samtliga elevers skolfrånvaro granskas av skolkurator en gång/månad och all oroande frånvaro över 10 % delges mentorer vid första ALT varje månad.
- Vi eftersträvar att ha vuxennärvaro på platser där våra elever vistas. Under alla raster finns schemalagd skolpersonal som rastvärdar med synliga reflexvästar på, både inomhus och utomhus och i väntan på buss. Vid vissa tidpunkter då det befinner sig många elever i högstadiets uppehållsrum finns en schemalagd rastvärd där.
- Vid arbetslagsträffarna varje vecka ansvarar representanten från trygghetsgruppen extra för att lärarna får tillfälle att uppmärksamma elever som upplevs vara utsatta.
- Fritidshemmets personal arbetar medvetet med olika lekar att leka ute på fritidstid, för att göra tydligt för eleverna vilka regler som gäller, för att minska konflikter kring dessa.
- Hälsosamtal hos skolsköterska sker årligen i förskoleklass, åk. 2, åk. 4 samt åk. 8. Om behov av stöd/insatser från skolan framkommer under hälsosamtalen lyfter skolsköterskan upp detta med vårdnadshavare, mentorer, samt övriga representanter i elevhälsoteamet.

Åtgärdande arbete

I allt vårt åtgärdande arbete försöker vi ha en självkritisk och utvärderande hållning. Förutom att dokumentera och utvärdera resultaten av våra åtgärder försöker vi alltid att hitta bakomliggande orsaker och vad vi som personal kan förändra i våra arbetsätt och rutiner för att undvika att liknande situationer med konflikter och kränkningar ska uppkomma igen. Skolkurator har samordnande och rådgivande roll kring alla kränkningssärenden och ansvarar för sammanställning och utvärdering av skolans åtgärdande arbete, i samråd med rektor och övriga i trygghetsgruppen.

All personal har ansvar för att agera enligt nedanstående riktlinjer när olika former av kränkningar uppmärksammas.

När elev blivit kränkt av annan elev/elever

- Personal som ser, misstänker eller på annat sätt får kännedom om en kränkning ska omedelbart reagera och försöka förhindra fortsatt kränkning genom samtal med berörda.

- Ansvarig mentor för utsatt och utsättande elev/elever kontaktas snarast av anmälaren.
- Personal som sett eller fått kännedom om kränkningen skriver skyndsamt en anmälan digitalt i Drafit via ikonen ”anmälan kränkande behandling” som finns under ”mina program” på Falnet. Anmälan registreras direkt hos huvudman och skickas vidare till rektor som har huvudansvar för alla ärenden, men delegerar ärendet vidare till skolkurator. Skolkurator samråder med mentorer om ansvarsfördelning kring fortsatt utredning, åtgärder och uppföljning
- I första hand kontaktar ansvarig mentor vårdnadshavare till båda parter skyndsammast möjligt.

Utredning av diskriminering, trakasserier och kränkningar

- Skolkurator och mentorer har delegerat ansvar från rektor för kränkingsutredningar och att stöd ges till de berörda eleverna under utredningstiden. Alla utredningar, åtgärder, och uppföljningar dokumenteras vidare i digitala verktyget ”KB process- Drafit”
- Utredning skall inledas skyndsamt av berörda mentorer/skolkurator. Nödvändiga åtgärder sätts dock alltid in direkt även om utredningen inte är färdig.
- Utredningen skall ske på ett sätt som ger allsidig belysning av situationen och ge underlag för slutsatser och eventuella vidare åtgärder
- Utredningens slutsatser och eventuella förslag på åtgärder kommuniceras snarast till inblandande elever, vårdnadshavare, samt berörda lärare.
- Utredningen avslutas med beslut om att vidta eller avstå vidare åtgärder.

Åtgärder

- Då utredningen avslutas dokumenterar mentorer/skolkurator de åtgärder som har vidtagits och de som skall sätta, med en tydlig ansvarsfördelning och planering av när och hur uppföljning ska ske. Detta sker i samråd med rektor, berörda elever och vårdnadshavare.
- Mentorer/skolkurator delger i sin tur övrig berörd personal nödvändig information om åtgärderna.

Uppföljning

- Vid uppföljning har mentorer/skolkurator samtal med både den utsatta och utsättande eleven, samt deras vårdnadshavare. Vi fokuserar på resultaten av genomförda åtgärder, samt om risk fortfarande föreligger för fortsättning/upprepning av liknande kränkningar. Beslut tas om fortsättning eller avslut av befintliga åtgärder, samt om det föreligger behov av ytterligare åtgärder.
- Åtgärder och uppföljning skall fortgå kontinuerligt till samtliga berörda parter är överens om att de gett önskat resultat och minimerat risken för fortsättning/upprepning.

Vid akut kränkning av allvarlig art

- Omedelbar reaktion från personal genom samtal med den/de drabbade.
- Mentorer till berörda elever, rektor och skolkurator eller annan representant ur trygghetsgruppen kallas in och deltar vid samtalen med eleven/eleverna.

- Rektor kontaktar vårdnadshavare samma dag, vid rektors frånvaro gör mentor eller annan personal det.
- Rektor ansvarar för att en anmälan skyndsamt skrivs digitalt i Drafit via ikonen ”Anmälan kränkande behandling” som finns under ”mina program” på Falnet. Anmälan registreras direkt hos huvudman och skickas åter till rektor som har huvudansvar för ärendet.
- Rektor avgör när och hur de berörda vårdnadshavarna och eleverna ska sammankallas till möte.
- Rektor avgör om anmälan ska göras till polis eller socialtjänst och om avstängning av utsättande elev från skolan är nödvändig.
- I övrigt fortgår processen med utredning, åtgärder och uppföljning enligt ovan givna beskrivning

När elev blivit kränkt av personal

- Personal som får kännedom om att en elev känner sig kränkt av en vuxen i skolan reagerar omedelbart.
- Personal tar reda på vad som hänt, vilken/vilka vuxna som varit inblandade och anmäler till rektor.
- Rektor ansvarar för att en anmälan skyndsamt skrivs digitalt i Drafit via ikonen ”Anmälan kränkande behandling” som finns under ”mina program” på Falnet. Anmälan registreras direkt hos huvudman och skickas åter till rektor som har huvudansvar för ärendet.
- Rektor informerar vårdnadshavare.
- Rektor ansvarar för att utreda, åtgärda, dokumentera och följa upp ärendet.
- Om åtgärder inte visar sig tillräckliga och vid allvarliga fall av kränkning samråder rektor med skolchef om disciplinära åtgärder gentemot den anställde.
- Rektor beslutar om eventuell anmälan ska göras till annan myndighet.

När personal blir kränkt av elev/elevgrupp

- Personal som blir kränkt av elev/elevgrupp eller personal som ser eller misstänker en kränkning av annan personal ska reagera omedelbart.
- Personal kontaktar rektor och skriver skyndsamt en anmälan digitalt via ikonen ”Stella” som finns under ”mina program” på Falnet.
- Rektor ansvarar för att samtala med berörda elever och personal, samt för att utreda händelsen i samarbete med mentor och skolkurator.
- Rektor ansvarar för att berörda vårdnadshavare kontaktas.
- Rektor ansvarar för att nödvändiga åtgärder vidtas och att uppföljning av ärendet sker med berörda elever, vårdnadshavare och personal.

Insatser/mål för läsåret 2021/2022

- Arbetsro kommer fortsatt att vara vårt huvudsakliga och långsiktiga fokusområde. Vi för kontinuerligt en tät dialog mellan oss kollegor och med våra elever om gemensamma strategier för att skapa bästa möjliga arbetsro i undervisningen. I år kommer lärarna därtill att gemensamt fördjupa sig en bok om vikten av återkoppling till eleverna kring deras skolarbete. Under ledning av en förstelärare träffas de i grupper en gång per månad under hela läsåret, med syfte att utveckla större medvetenhet och arbetssätt kring detta tema.
- Skolkurator kommer i samarbete med mentorer fokusera på att genomföra fler förebyggande insatser i årskurs 3-8 kring vårt arbete mot diskriminering och kränkande behandling på skolan. Framförallt vill vi föra dialog och göra gemensamma övningar för att minska det diskriminerande språkbruket bland eleverna. Inte minst i åk 6 och 7 där vi under förra året upplevde stort problem kring detta.
- HBTQ- frågor, genusnormer och sexuella trakasserier ska generellt ges ökad uppmärksamhet i undervisningen i alla årskurser för att motverka fördomar, intoleranta attityder och gruppnormer.
- Vi kommer att ge ökad uppmärksamhet till temat nätkränkningar, samt sexuella bilder som delas i sociala medier, då detta blir allt vanligare bland våra barn och ungdomar. Förebyggande insatser kring detta kommer att intensifieras i framförallt årskurserna åk 4-9.

Bilaga

Utvärdering av insatser och mål för läsåret 2020/2021

Två års pågående värdegrundsprojekt avslutades förra läsåret, så skolan startade upp detta läsåret med en värdegrundsprojektledare mindre att tillgå i elevhälsan, men med grunden lagd för ett fortsatt systematiskt och kontinuerligt arbete mot diskriminering och kränkande behandling. I backspegeln kan vi nu se att personalen i våra utvärderingar uttrycker att vi fått en stabilare organisation och bättre fungerande elevhälsa. Värdegrunds- och trygghetsarbetet på skolan upplevs som mer systematiskt, ständigt pågående och levande i vardagsarbetet. De rutiner och riktlinjer vi byggt upp börjar bli välbekanta för de flesta (viss personalomsättning sker ju dock årligen) och följs i hög grad.

Både höst-och vårterminens genomförda trygghetsenkät med samtliga elever visar en generellt hög upplevd trivsel, trygghet och arbetsro. I vår analys av dessa enkäter drar vi inte slutsatsen att vi har en ovanligt låg grad av problem, konflikter och kränkningar på Vartoftaskolan. Utan vår bedömning är att vi har ett aktivt arbete för att lösa och motverka dessa problem, och att eleverna i hög grad känner att vi oftast snabbt tar tag i problem och har trygga rutiner för att hantera dem. Samt att vi har ett systematiskt förebyggande och främjande arbete. Men det har självklart funnits brister i vårt trygghetsarbete under året, och saker vi måste fortsätta att förbättra i vårt ständigt pågående utvecklingsarbete. I förskoleklass, åk 2, samt åk 5- och 6 uppgav en något högre andel elever missnöje på vissa av frågorna i enkäten, men majoriteten av eleverna i samtliga klasser har ändå gett positiva svar.

Under detta läsåret har vi gjort 30 stycken anmälningar om kränkande behandling, vilket är 10 färre under föregående läsåret. 20 av dessa anmälningar gjorde vi på höstterminen och 10 på vårterminen. Minskningen kan bero på ett ovanligt lugnt läsåret i högstadiet, med relativt sett väldigt få bråk och kränkningar. Detta kan delvis förklaras av att det periodvis har varit hemundervisning i högstadiet på grund av Coronarestriktioner. Men det lägre antalet anmälningar på våren kan också ha påverkats något av kommunen ändrade i kuratorsorganisationen, och tog därmed bort en tjänst från vår elevhälsa fr.o.m. sportlovet: Vår elevcoach Thomas Odén som jobbat mycket med just utredning, åtgärder och uppföljningar av kränkningar fick tyvärr flyttad tjänst till en annan skola inom kommunen. En större arbetsbörda lades därmed på lärarna kring kränkningssärenden, vilket kan ha haft negativ effekt på anmälningsbenägenheten. En heltidstjänst mindre i elevhälsan kommer naturligtvis innebära fortsatta utmaningar för att bibehålla ett fortsatt välfungerande trygghetsarbete på skolan.

Årskurs 5 stod för 13 st. av kränkingsanmälningarna och årskurs 6 för 6 st. Tillsammans utgör detta 68 % av samtliga kränkingsärenden på skolan. I dessa två klasser har vi också sett de största samspelsproblemen och bristande arbetsro, vilket följer mönstret som vi sett ske i just åk 5 och 6 sedan flera läsåren tillbaka. Båda klasserna har haft extraresurser i form av resurspersonal, samt extra stödinsatser från trygghetsgruppen och elevhälsan. Trots detta har vi inte nått så långt som vi önskat under året i vårt arbete för större trygghet, trivsel och arbetsro. Under nästa läsåret kommer vi att därför fokusera på främjande och förebyggande insatser i åk 6 och 7, men även i årskurs 3-5 för att så långt som möjligt förebygga framtida problem. I dessa klasser har vi sett förekomsten av flera destruktiva gruppnormer med diskriminerande och rasistiska inslag. Språkbruket på skolan har ibland varit väldigt grovt med vardaglig användning av nedsättande ord som hora, bögdjäväl, idiot m.m. mellan barnen i framförallt åk 4-9. Eleverna uppger ofta själva att de bara säger så på skämt och att det är så unga pratar, men det är inget som vår skola accepterar då vi vet att det alltid är några elever som inte tar det på skämt utan känner sig kränkta och utsatta. Många elever från åk 5 och uppåt uppger själva i trygghetsenkäterna att just detta språkbruk och nedsättande attityder mot bl.a. tjejer, homosexuella, invandrare m.m. är ett problem som gör att en minoritet, men ändå för många elever, inte känner sig trygga och accepterade som de är på vår skola.

- Vårt fokusområde för läsåret har varit arbetsro för andra året i rad, eftersom vi tror starkt på de långsiktiga främjande effekterna av detta, avseende studieresultaten och tryggheten på vår skola. Det är ett ständigt pågående utvecklingsarbete som i år innehållit bl.a. en riktad satsning på lektionsdesign. Alla lärarna har studerat en bok i ämnet och träffats i genomsnitt en gång i månaden i olika gruppkonstellationer, gjort uppgifter och givetvis praktiserat pedagogiken i klassrummet med sina elever. Lärarnas utvärdering av detta arbete visar en generellt väldigt positiv uppfattning, där de stärkts i sina redan fungerande pedagogiska metoder, samt utvecklats ytterligare i att anpassa och planera undervisningen till alla enskilda elevers olika förutsättningar och behov. På så vis har vi under läsåret systematiskt utvecklat, följt upp och analyserat undervisningens innehåll och skolans resultat. Utifrån utvärderingen kan vi inte dra några entydiga slutsatser om hur stor positiv effekt arbetet med lektionsdesign har haft på arbetsron i våra klassrum. Men den generella uppfattningen är att vi stadigt går åt rätt håll över tid. Våra två genomförda elevenkäter bekräftar detta eftersom eleverna under både under höst-och vårtermin uppgivit bättre upplevd arbetsro än någon gång tidigare under de två föregående läsåren. Denna vårtermin uppgav 74 % av eleverna att de oftast upplever en mycket god arbetsro, 23 % uppger att den är okej, medan endast 3% tycker att de har dålig eller väldigt dålig arbetsro. Som jämförelse upplevde 17 % av skolans elever dålig eller väldigt dålig arbetsro under höstterminen 2018. Detta är dock generella resultat för skolan, enskilda klasser har även i år periodvis haft stora problem med arbetsron, och de flesta klasser har självklart haft enskilda ämnen/lektioner eller dagar då det inte fungerat bra. Åk 5 och 6 är de klasser som har brottats med flest problem och eleverna där uppger stört missnöje i våra enkäter. Även i årskurs 2 har det krävts ett intensivt arbete för att skapa arbetsro för alla.
- Vi har även haft fokus på nya rutiner, mer strukturerat och medvetet arbete för att främja närvaron på skolan. Huvudsyftet med detta arbete är att alla elever på ett tidigt stadium ska få nog stöd för att undvika att hamna i problematisk frånvaro, som minskar måluppfyllelsen i skolarbetet. Utifrån den mycket speciella situation som rått i och med Coronapandemi och restriktioner, är det svårt att utvärdera hur vi lyckats med arbetet och dra slutsatser utifrån elevernas frånvarograd i år. Utifrån att alla måste vara helt symptomfria i skolan, har frånvaron generellt legat högre än tidigare läsår. Vår utvärdering visar dock att vårt arbete för ökad närvaro har intensifierats och att all personal arbetat systematiskt och mycket aktivt i samarbete med varandra, elever och vårdnadshavare.
- Vi hade som mål att arbetslagen vid terminsplaneringar skulle planera för vilka trivselaktiviteter/friluftsdagar/utflykter som ska göras i främjande syfte, samt genomföra dem under läsåret. Detta arbete har vi upplevt fungera stadigt bättre sedan vår omorganisation med två arbetslag och utvecklingsledarnas täta möten med rektor i utvecklingsgruppen. Tyvärr påverkade även här pandemin förutsättningarna att genomföra friluftsdagar och trivselaktiviteter enligt planering på ett negativt sätt. Vi har dock efter bästa förmåga anpassat friluftsdagar/trivselaktiviteter efter restriktionerna och genomfört dem på alternativa sätt. Den uteblivna möjligheten att blanda elever från olika klasser och arbeta åldersintegrerat, har dock självklart haft negativa konsekvenser för sammanhållningen på skolan och de trygghetsskapande effekter sådana aktiviteter kan ha. Inte minst i de yngre årskurserna, där barnen kan uppleva de äldre eleverna som stora och lite läskiga!
- Skolkurator har deltagit två gånger per termin i utvecklingsledargruppens möten för att diskutera och hålla arbetet som denna plan anger aktivt och levande på skolan. Detta har varit och kommer fortsatt att vara en viktig pusselbit för att det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet medvetandegörs, och utvärderas kontinuerligt på skolan. I utvärderingen av detta arbete i slutet av läsåret uppger lärarna generellt att all personal har en väldigt god medvetenhet om planens innehåll och att vi faktiskt efterlever de angivna rutinerna och

riktlinjerna i hög grad. De som har jobbat på skolan i många år uttrycker att vi jobbar alltmer systematiskt och mer medvetet med värdegrund- och trygghetsfrågor i vardagen. Vi följer upp och återkopplar olika insatser och trygghetsenkäter bättre än tidigare år. Just att vi arbetar mer organiserat, enhetligt och systematiskt i hela personalgruppen upplevs som den största förtjänsten för en tryggare skola, snarare än att enskilda förebyggande insatser eller temadagar genomförs.

- Vi har arbetat vidare med att nå ut med mer information till elever och vårdnadshavare om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling, särskilt beträffande det åtgärdande arbetet. Skolkurator och elevcoach har under läsåret varit ute i klasser vid fler tillfällen än tidigare läsår, framförallt i årskurs 5 och 6, och pratat om planens innehåll i förebyggande syfte. Vi märker att eleverna i ökad utsträckning är medvetna om hur vi agerar ifall kränkningar sker, samt att detta i sig är förebyggande, ger trygghet och laddar av begreppet ”kränkingsanmälan”. Vi vill på så sätt ständigt öka benägenheten hos eleverna att berätta för personal om de känner sig utsatta av andra på ett dåligt sätt. Vi har i första hand informerat vårdnadshavare via unikum om planen, men hade önskat kunna göra det mer även i samband med fysiska klassmöten med vårdnadshavare. Detta har dock begränsats av pandemirestriktioner. Likaså har föräldraföreningens arbete till stor del hindrats av detta, och skolans dialog med dem likaså. Därmed behöver fortfarande dialogen med vårdnadshavare om planens innehåll förbättras så att deras medvetenhet och delaktighet ökar.
- Vi gjorde inför detta läsår en omorganisation genom att reducera antal lärararbetslag till två stycken istället för tre. Pedagoger i år F-5 utgör nu ett arbetslag, pedagoger i år 6-9 det andra. Läsårets utvärdering visar att likvärdigheten i rutiner och arbetssätt blivit större mellan arbetslagen, inte minst genom tätare och bättre fungerande samarbete mellan arbetslagens utvecklingsledare och rektor. Det var mer splittrat, och sämre vi-känsla i personalen tidigare, med olika syn på saker mellan arbetslagen. Idag har vi två välfungerande arbetslag som följer samma röda tråd och har större samsyn. Lärarna uttrycker i vår utvärdering positiva synpunkter på omorganisationen där det upplevs lättare och närmare till samarbete både inom och mellan arbetslagen, med färre konflikter. Vi är övertygade om att dessa förbättringar med en tryggare organisation även ger positiva effekter på elevernas upplevda trygghet. Många i personalen uttrycker i våra utvärderingar vikten av att vara goda förebilder i hur vi själva samarbetar, löser konflikter och förhåller oss till gemensamma regler och arbetssätt. Även här har pandemin dock begränsat ytterligare positiva effekter eftersom vi starkt fått begränsa våra gemensamma fysiska personalmöten, och ersatt dem med digitala. Det vardagliga och naturliga sociala mötena mellan arbetslagen har undvikits medvetet i smittskyddssyfte, vilket annars kunde stärkt sammanhållningen i personalgruppen ytterligare.
- Vi har i år omarbetat och tydliggjort rutinen för att introducera nya medarbetare på skolan. Arbetet med att nyanställda tilldelas en mentor under första året har varit positivt. Med en utformad checklista med information att utgå från har mentor kunnat introducera kollegan på ett tryggt sätt. Vår utvärdering visar att det har känts bra som ny att ha en specifik att vända sig till och det har upplevts bra att ha en checklista att utgå från som mentor. Att vi lyckas skapa tydlighet och trygghet för våra nya medarbetare är en mycket viktig grundförutsättning för att våra elever ska känna sig trygga!
- Kommunen hade gett löfte om en upprustning och förbättring av vår skolgård under detta läsår, efter att eleverna själva via klass- och elevråd var med och gav förslag på dessa förbättringar under vårterminen 2020. Tyvärr höll inte kommunen sitt löfte och inga förbättringar har skett. Men med hjälp av elevrådets fortsatta önskemål och frågor kring

detta under läsåret har skolan i kontakt med ansvariga på kommunen till slut fått fart på dessa planer igen. Nu har vi åtminstone fått 100 000 kr för upprustning. I slutet av vårterminen hade elevrådsrepresentanter möte med ungdomsstrateg och fastighetsansvarig på kommunen ihop med rektor och elevrådsansvarig. Detta mynnade ut i att kommunen nu gjort en beställning på en ny hinderbana som enligt löfte kommer att monteras på skolgården under höstterminen 2021. Vi har dock ännu inte fått besked om exakt datum för när detta arbete kommer att genomföras.

Vartofta 2021-08-09

Trygghetsgruppen, Vartofta Skola